

Deficitul bugetului general consolidat a urcat la 3,97% din PIB dupa primele 10 luni

Deficitul bugetului general consolidat a urcat la 3,97% din PIB dupa primele 10 luni ale anului în curs, respectiv la 62,81 miliarde de lei, fata de un deficit de 47,12 miliarde lei (3,34% din PIB) aferent primelor 10 luni din 2022, a anuntat, marti, Ministerul Finantelor.

Executia bugetului general consolidat în primele noua luni ale anului 2023 s-a încheiat cu un deficit de 56,46 miliarde lei, respectiv 3,55% din PIB.

Potrivit MF, veniturile totale au însumat 418,85 miliarde de lei în primele zece luni ale anului, în crestere cu 10,6% (an/an). Dinamica acestora a fost sustinuta în principal de evolutia încasarilor din impozitul pe salarii si venit, contributiile de asigurari, fonduri europene si impozitul pe profit. Încasarile din TVA au consemnat o dinamica pozitiva mai temperata, explicata atât de decelerarea bazei macroeconomice relevante, cât si de un nivel mai ridicat al restituirilor de TVA.

Încasarile din impozitul pe salarii si venit au totalizat 33,30 miliarde de lei, consemnând o crestere de 21,2% (an/an), determinata de sporul încasarilor din impozitul pe dividende (51,1%) si impozitul pe veniturile din pensii (42%), încasarile aferente declaratiei unice consemnând, de asemenea, o dinamica pozitiva, de 11,4%. Totodata, veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 10,8%, sub evolutia fondului de salarii din economie (15,3%), dinamica acestei categorii de încasari fiind influentata de extinderea în sectorul agricol si industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, de noile masuri fiscale privind modificarea deducerilor personale introduse prin O.G. nr. 16/2022, respectiv neimpozitarea sumei de 200 lei/luna pentru salariatii care încaseaza salariul minim brut.

Contributiile de asigurari au înregistrat 130,34 miliarde de lei, în crestere cu 12,9% (an/an). Ca si în cazul impozitului pe salarii, dinamica acestora s-a situat sub evolutia fondului de salarii din economie, ca efect al extinderii în sectorul agricol si industria alimentara a facilitatii acordate salariatilor din constructii, conform Legii nr. 135/2022, al masurii privind încetarea de la plata a CASS pentru veniturile din pensii mai mari de 4.000 lei si restituirea, începând cu 1 martie 2023, a sumei retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii, respectiv neincluderea în baza lunara de calcul a contributiilor sociale obligatorii a sumei de 200 lei/luna pentru angajatii care încaseaza salariul minim brut pe tara.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 27,49 miliarde de lei, consemnând o crestere de 10,6% (an/an), sustinuta de avansul încasarilor din impozitul pe profit de la agentii economici (12,8%) si de la bancile comerciale (12,05%), atenuat însa de redirectionarea din impozitul pe profit a sumei de -0,6 miliarde lei pentru efectuarea de sponsorizari si/sau acte de mecenat sau acordarea de burse private (conform Legii nr. 322/2021).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 84,79 miliarde de lei, în crestere cu 10,1% (an/an). Comparativ cu dinamica înregistrata anul trecut, în primele zece luni a.c. se remarca o evolutie mai temperata a acestei categorii de venituri, explicata atât de decelerarea bazei macroeconomice relevante (si pe fondul unui efect de baza ridicat aferent anului anterior), cât si de majorarea restituirilor de TVA cu 6,5%, fata de nivelul rambursat în aceeași perioada a anului trecut (24,8 miliarde de lei în ianuarie - septembrie 2023, comparativ cu 23,3 miliarde de lei în ianuarie - septembrie 2022).

Veniturile din accize au însumat 30,45 miliarde de lei, consemnând o crestere de 2,8% fata de nivelul de anul trecut. În structura, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au înregistrat un avans de 7,1% (influentata si

de cresterea accizei la tigarete de la 1 aprilie 2023), în timp ce dinamica anuala a încasarilor din accizele pentru produsele energetice se mentine în teritoriul negativ (-1,1%), pe fondul scaderii comertului cu amanuntul al carburantilor. Evolutia lunara a încasarilor din accize prezinta în general o volatilitate mai ridicata, determinata de politica operatorilor economici de antrepozitare fiscala a produselor accizabile.

Alte impozite si taxe pe bunuri si servicii (preponderent venituri suplimentare din sectorul energetic) au însumat 15,11 miliarde de lei, sporind cu 9,0%, fata de nivelul încasat în perioada similara a anului trecut.

Veniturile nefiscale au însumat 37,35 miliarde de lei, consemnând un avans de 3,9% (an/an), sustinut de încasarile din dividende si sumele din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de sera. Pe de alta parte, s-a înregistrat o diminuare a încasarilor din redevente - pe fondul evolutiei descendente a preturilor energiei, respectiv a varsamintelor din veniturile nete ale BNR.

Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 38,86 miliarde de lei, în crestere cu 11,7% (an/an).

Pe de alta parte, cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 481,66 miliarde de lei au crescut în termeni nominali cu 13,1% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent. Exprimat ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele zece luni ale anului 2023 au înregistrat o crestere cu 0,2 puncte procentuale fata de aceeasi perioada a anului 2022, de la 30,2% din PIB la 30,4% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 108,05 miliarde de lei, în crestere cu 10,8% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent. Exprimat ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezinta un nivel de 6,8% din PIB, cu 0,1 puncte procentuale mai mici fata de aceeasi perioada a anului precedent.

Cheltuielile cu bunuri si servicii au fost 62,48 miliarde de lei, în crestere cu 12,1% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent. O crestere se reflecta la bugetele locale, respectiv 13,3% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent, precum si la bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate de 15,5% pentru decontarea medicamentelor cu si fara contributie personala si a medicamentelor utilizate în programele nationale de sanatate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 28,13 miliarde de lei, cu 3,72 miliarde de lei mai mult fata de aceeasi perioada a anului precedent, respectiv 15,2% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost de 161,52 miliarde de lei în crestere cu 10,4% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent. Evolutia cheltuielilor cu asistenta sociala a fost influentata, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2023, a punctului de pensie cu 12,5%, în conformitate cu prevederile Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.168/2022 privind unele masuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum si pentru modificarea si completarea unor acte normative, respectiv de la 1.586 lei la 1.785 lei, a nivelului indemnizatiei sociale pentru pensionari (pensia minima) de la 1.000 lei la 1.125 lei, de acordarea unui ajutor financiar pensionarilor sistemului public de pensii, pensionarilor din sistemul pensiilor militare de stat si beneficiarilor de drepturi prevazute de legi cu caracter special platite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale ale caror venituri lunare sunt mai mici sau egale cu 3.000 lei, precum si de acordarea celei de-a 13-a indemnizatii pentru persoanele cu dizabilitati sub forma unei indemnizatii compensatorii.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost influentate si de platile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrica si gaze naturale, respectiv pe primele zece luni ale anului 2023, au fost în suma de 4,22 miliarde de lei, precum si de majorarea alocatiilor de stat pentru copii începând cu 1 ianuarie 2023.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 15,38 miliarde de lei, în principal, aceasta suma reprezintă subvenții pentru transportul de calatori, pentru sprijinirea producătorilor agricoli, precum și pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale al consumatorilor noncasnici (5,76 mld lei) care reprezintă 37,46% din total subvenții.

Alte cheltuieli au fost de 7,87 miliarde de lei, reprezentând în principal, sume aferente titlurilor de plată emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, conform legislației în vigoare, burse pentru elevi și studenți, susținerea cultelor, alte despăgubiri civile.

Cheltuielile privind proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subvențiile de la Uniunea Europeană aferente agriculturii) au fost de 45,42 miliarde de lei, cu 22,87% mai mari comparativ aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile pentru investiții, care includ cheltuielile de capital, precum și cele aferente programelor de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, au fost în valoare de 63,99 miliarde de lei, în creștere cu 34,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent când au fost în valoare de 47,56 miliarde de lei. De asemenea, se observă o creștere a ponderii investițiilor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare, acestea reprezentând 57,87% din totalul cheltuielilor pentru investiții.